

Fot. 1. Urząd miejski w Baborowie, w tle kościół pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny

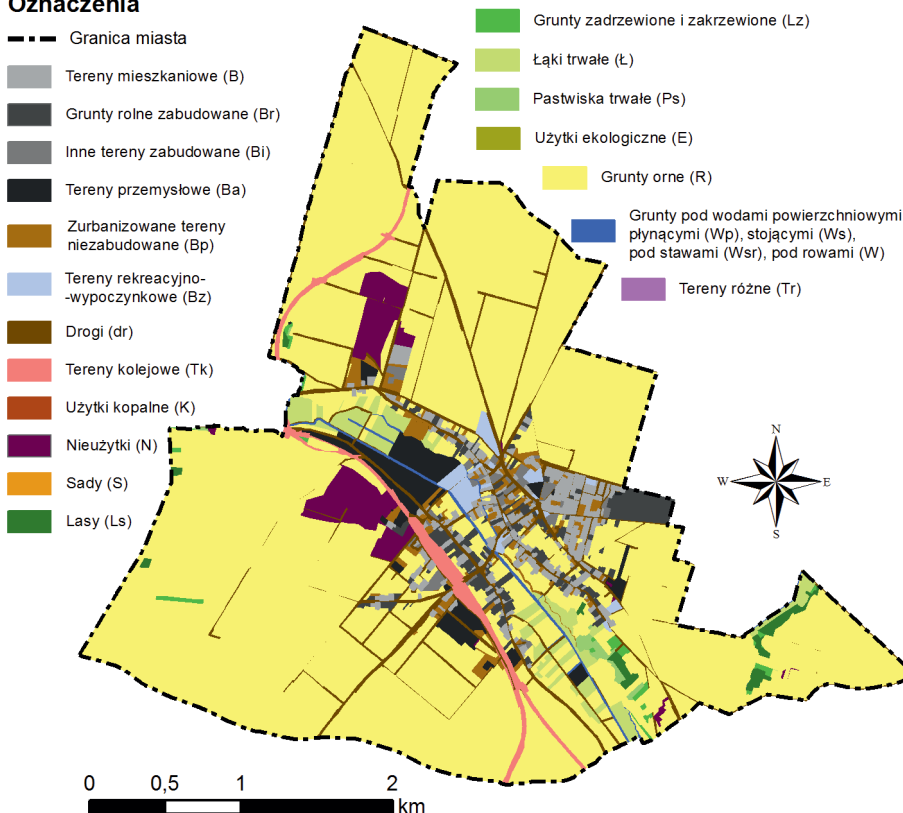
bloki mieszkalne, jest też sporo nowej zabudowy jednorodzinnej (Kwiatkiewicz, Lijewski, 1998). Zwarte tereny zabudowy mieszkaniowej, obejmujące zespoły budynków mieszkalnych wielorodzinnych w tzw. zabudowie blokowej o maksymalnej wysokości 5 kondygnacji, występują przy ulicach: 40-lecia i Świerczewskiego, Rzemieślników (Osiedle Akacjowe). Zabudowa taka występuje również w formie rozproszonej, głównie w ciągu ulic: Dąbrowszczaków, Raciborskiej, Nowej (Nowak i in., 2011).

Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Baborowie zlokalizowane są przede wszystkim w ciągu ulic: Rzemieślników, Osiedlowej, Witosa, Róży Wiatrów, Kwiatowej, Strażaków, Stawowej, Ogrodowej, Polnej. Największe skupienie usług handlu oraz lokali gastronomicznych na obszarze miasta występuje głównie w rejonie rynku oraz przy ulicach wchodzących w skład historycznego układu urbanistycznego miasta. Usługi w większości zlokalizowane są w parterach kamienic tworzących zwartą zabudowę, a także w parterach wolno stojących wielorodzinnych budynków mieszkalnych (Nowak i in., 2011). W krajobrazie miasta, w jego północno-wschodniej części, widoczne są także wysokie elewatory zbożowe, z którymi związana jest wytwórnia pasz. Po zachodniej stronie miasta znajdowały się trzy cegielnie. Miasto do 1990 r. było węzłem kolejowym. Zbudowana w 1855 r. linia Głubczyce – Racibórz krzyżowała się tutaj z linią doprowadzoną w 1908 r. z Koźła i przedłużoną w 1909 r. do Opawy. Stacja kolejowa została zlokalizowana na zachodnim brzegu rzeki Psiny w dawnej wsi Jaroniów. Przejście graniczne

z Czechami było jednak od 1945 r. nieczynne, a w 1992 r. na wiodącym do granicy odcinku Baborów – Pilszcz zawieszono ruch pociągów. Miasto jest również lokalnym węzłem drogowym, skupia 6 dróg o znaczeniu gminnym.

W Baborowie zdecydowanie przeważają grunty orne, stanowiąc 76% całkowitej powierzchni miasta (ryc. 4, tab. 4 i 5). Analizując zmienność powierzchni tego typu użytkowania gruntu w XXI w., widać systematyczny wzrost, jednak w porównaniu z okresem lat 80. i 90. można wskazać na stały udział tego typu użytkowania gruntu w mieście w ostatnim trzydziestolecu (wykres 2 i 3) oraz względnie stałą powierzchnię od 2009 r. Zarówno w ostatnich dwóch dekadach XX w., jak i w ostatnim dziesięcioleciu obserwowalny jest systematyczny spadek powierzchni użytków zielonych (łąk i pastwisk). Gdy porównuje się obrazy kartograficzne, zjawisko to dostrzegalne jest szczególnie w dolinie Psiny. Wyraźnie widać również, że ten typ użytkowania został zamieniony na uprawy rolne. W analizowanym okresie nastąpił nieznaczny wzrost terenów zabudowy mieszkaniowej oraz innych terenów

Oznaczenia

Ryc. 4. Struktura użytkowania gruntów miasta Baborów

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://maps.opolskie.pl>.

Tabela 4. Zestawienie powierzchni użytków rolnych i lasów miasta Baborów w latach 1983–2001

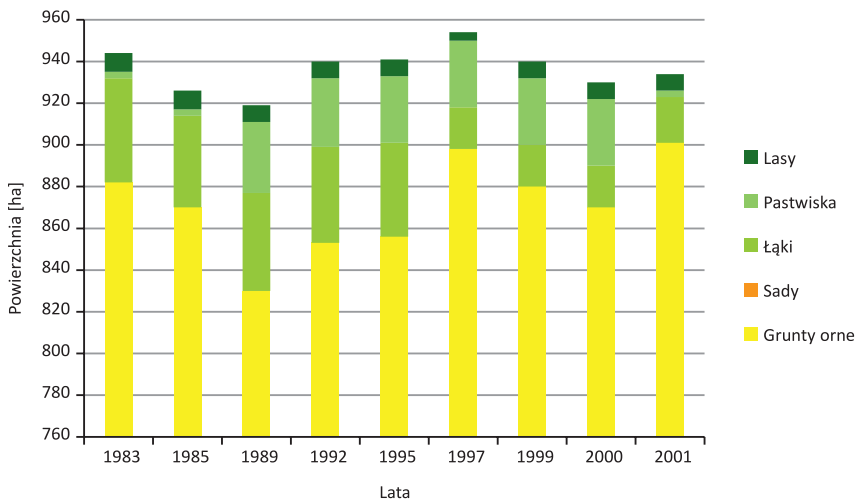
Rodzaj użytku	Powierzchnia [ha]								
	1983	1985	1989	1992	1995	1997	1999	2000	2001
Grunty orne	882	870	830	853	856	898	880	870	901
Sady	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Łąki	50	44	47	46	45	20	20	20	22
Pastwiska	3	3	34	33	32	32	32	32	32
Lasy	9	9	8	8	8	4	8	8	8
Powierzchnia ogółem	1173	1173	1173	1173	1173	1173	1173	1173	1173

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Rocznika Statystycznego Województwa Opolskiego” (1984, 1986, 1990, 1993, 1996, 1998, 2000, 2001, 2002).

Tabela 5. Zestawienie powierzchni poszczególnych form użytkowania gruntów miasta Baborów w latach 2002–2016

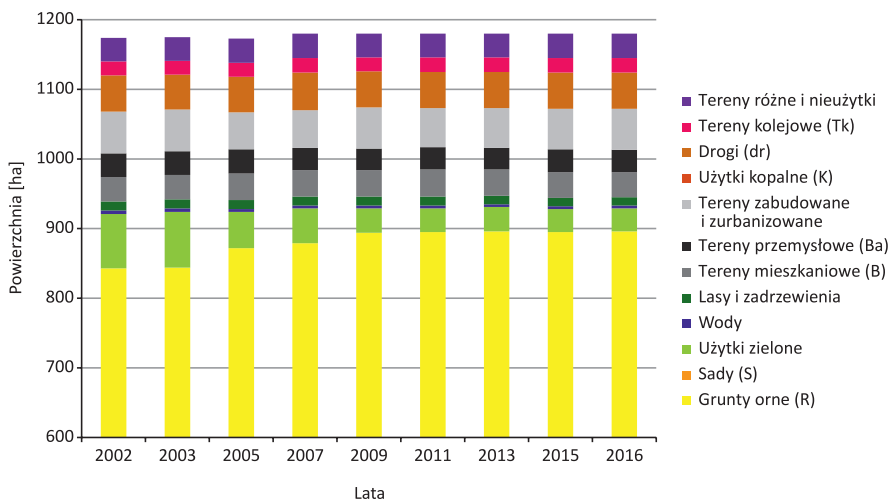
Rodzaj użytku	Powierzchnia [ha]								
	2002	2003	2005	2007	2009	2011	2013	2015	2016
Grunty orne (R)	843	844	872	879	894	895	896	895	896
Sady (S)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Łąki trwałe (Ł)	46	48	48	46	31	30	32	30	30
Pastwiska (Ps)	32	32	4	4	4	4	3	3	3
Grunty rolne zabudowane (Br)	28	28	23	23	24	23	24	26	26
Grunty pod stawami (Wsr)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rowy (W)	3	3	2	2	1	1	1	1	1
Lasy (Ls)	8	8	8	8	8	8	7	7	7
Grunty zadrzewione i zakrzewione (Lz)	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Tereny mieszkaniowe (B)	35	35	38	38	38	39	38	37	36
Tereny przemysłowe (Ba)	34	34	35	32	31	32	31	33	32
Inne tereny zabudowane (Bi)	5	5	3	4	7	6	6	5	6
Zurbanizowane tereny niezabudowane (Bp)	20	20	20	20	19	19	19	18	18
Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe (Bz)	7	7	7	7	9	8	8	9	9
Użytki kopalne (K)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Drogi (dr)	52	50	51	54	52	52	52	52	52
Tereny kolejowe (Tk)	20	20	20	21	20	21	21	21	21
Grunty pod wodami płynącymi (Wp)	2	2	2	2	3	3	3	3	3
Grunty pod wodami stojącymi (Ws)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nieużytki (N)	34	34	35	35	34	34	34	35	35
Tereny różne (Tr)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Powierzchnia ogółem	1173	1173	1173	1179	1179	1179	1179	1179	1179

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Głubczycach.

Wykres 2. Zestawienie zmian użytków rolnych i lasów miasta Baborów w latach 1983–2001

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Rocznika Statystycznego Województwa Opolskiego” (1984, 1986, 1990, 1993, 1996, 1998, 2000, 2001, 2002).

Wykres 3. Zestawienie zmian form użytkowania gruntów miasta Baborów w latach 2002–2016

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Głubczycach.

zabudowanych, zmniejszyła się natomiast powierzchnia zabudowy przemysłowej, co związane jest z likwidacją zakładów, m.in. cukrowni. Obecnie w mieście brak większych zakładów przemysłowych. Nieliczna nowa zabudowa mieszkaniowa lokuje się w środkowo-wschodniej części miasta, między